

СИНДИКАТ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В МВР

1000, гр. София, ул. "Шести септември" № 29,
вход № 2, офис № 2, тел./ факс: (02) 988 37 21, e-mail: ssmvrbg@yahoo.com, вътр. тел.: 2 31 28,
вътр. Факс: 2 41 77, вътр. ел. поща: CCMVR

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Рег.№ 0005 / 19.02.2019 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

ДО

Вх. № 63 КЛ 16/18

Дата 21.02.19 г.

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

от Сдружение „Синдикат на служителите в Министерство на вътрешните работи“ (CCMVR), регистрирано под № РД 19/74 от 2011 г. по описа на Софийски градски съд, VI-5 състав, и представяно от Иван Воросов „Павлов“ – председател на правителствия съвет

относно
Конституционното дело № 16/2018 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Като Ви благодарим за предоставената ни възможност, изразяваме становище по отношение на искането за обявяване на противоконституционност на разпоредбите на чл. 7, ал. 2, т. 8, чл. 84, ал. 1, т. 1 и чл. 103, ал. 1, т. 4 от Закона за държавния служител (обн. ДВ, бр. 67 от 07.03.1994 г., последно изм. и доп. бр. 103 от 13.12.2018 г.) и на § 15 от преодните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. (обн., ДВ, бр. 103 от 13.12.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.).

Подкрепяме изцяло доводите и съображенията в исканията на Президента и на Омбудсмана на Република България за обявяване на противоконституционност на горепосочените разпоредби.

Член 7, ал. 2, т. 8 от ЗДСл съдържа противоречие с принципа на правовата държава. Този принцип, както е посочено в Решение № 10/03.12.2009г. по к.д. № 12/2009 г., „изисква от законодателя да бъде последователен и предвидим и да не допуска създаването на взаимно изключваща се правна уредба“, като в този смисъл са и други решения Конституционния съд, напр. Решение № 5 от 2000 г. по к.д. № 4 от 2000 г., Решение № 9 от 1994 г. по к.д. № 11 от 1994 г. и др.).

Както е посочил и Омбудсмана в искането си, уредбата, която създава чл. 7, ал. 2, т. 8 от ЗДСл, не е нито последователна, нито предвидима. Само преди 4 години с изменението на чл. 94 от Кодекса за социално осигуряване в изпълнение на задължителното за България решение на Съда на Европейския съюз от 5.11.2014 г. по дело C-103/13 Сомова по преюдициално запитване от Административния съд-София град, изрично е потвърдена възможността осигурените лица да получават пенсия за осигурителен стаж и възраст и да продължават да работят по трудовото или служебното си правоотношение, без да го прекратяват. С тази уредба се допусна паралелното съществуване на трудово или служебно правоотношение с получаването на пенсия за осигурителен стаж и възраст, а оспорената разпоредба императивно въвежда забрана лица, които са придобили и упражнили правоотношението на посочените видове пенсии, да бъдат приемани на държавна служба като държавни служители и да упражняват конституционното право на трудоизобществено осигуряване.

Оспорваната законова норма срещуоречи на правната сигурност на гражданите в упражняването на конституционното им право на труд по чл. 48, ал. 1 от Конституцията. Правната сигурност е предсказуемост, съчастье от съдържанието на правата на граждани и тяхното гарантиране за упражняването им. Решение № 7 от 2001 г. на Конституционният съд по к.д. № 1 от 2001 г. и Решение № 10 от 2009 г. по к.д. № 9 от 2009 г. изрично посочват, че приеманите от законодателствия орган, каквите необходимо да гарантират правна сигурност на гражданите и юридическите лица.

След като правото на посочените видове пенсии е придобито законосъобразно чрез обществено упражнено при действието на усъствуване към момента на придобиването и упражняването им, закон в контекста на конституционното им право на пенсия, като една от основните форми в които се упражнява конституционното право на обществено осигуряване по чл. 51, ал. 1, предп. 1 от Конституцията на РБ, при което граждани очакват, че ще продължат да го упражняват и да не поддават също и от благото, кое то им предоставя, при същия режим и с малка вероятност в стабилността на закона, по който са го придобили, упражнили член 7, ал. 2, 8 от ЗДСл ги поставя в положение на изненада, като им забранява да постъпят в служба като държавни служители. Ако лицето е знаело, че упражняването на конституционното му право на пенсионно осигуряване му отнема възможността отново да постъпи на работа като държавен служител може би не би го упражнило на съответен етап, след като упражняването на правото на пенсии за осигурителен стаж и възраст не се погасява по давност (чл. 105, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване).

Както с основание посочва и Президентът в искането си, чл. 7, ал. 2, т. 8 от ЗДСл третира нееднакво лицата в зависимост от правното основание за тяхното пенсиониране. Несъвместимо със заемането на длъжност за държавен служител не е всяко упражнено право на пенсия, а само когато то е по чл. 68, 68а, 69 или чл. 696 от Кодекса за социално осигуряване. Така лица, упражнили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в пълен или в намален размер, лица, пенсионирани се по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, по Закона за Министерството на вътрешните работи и по други закони, посочени в чл. 69.

пенсионирали се при условията на първа и втора категория труд, няма да могат да са държавни служители. Но за упражните правото си на пенсия учители (чл. 69в от КСО), съдии, прокурори, следователи (чл. 69г от КСО) и балерини, балетисти и танцьори (чл. 69а) такава забрана няма. Неясно е каква е причината лицата да се третират различно. Освен това се стига до парадокса в Министерството на вътрешните работи или в Министерството на правосъдието да не могат да бъдат държавни служители лица, пенсионирани по Закона за Министерството на вътрешните работи и Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, въпреки че заеманите до пенсионирането им длъжности несъмнено са свързани със знания и опит относно спецификите на дейността на тези две министерства.

Оспорваната законова разпоредба създава и разделение между пенсионерите, упражнили правото си на пенсия по чл. 68, 68а, 69 и 69б от Кодекса за социално сигуризиране и лицата пенсионирани по тези видове пенсии, които постъпват на работа по трудово правоотношение. Важна е и няма такова ограничение (подобно на установеното по чл. 7, ал. 2 и 3 от ЗДС). Това създава още едно основание за разделение и противопоставянето в общината на лицата, упражнили правото си на пенсия.

Основаният текст на § 15 ПЗР на ЗДБ за 2019 г. всичко създава обратна сила на чл. 1 ал. 8 от ЗДС.

Упражняването на правото на пенсия като конституционно право (чл. 51, ал.1, приемък 1 от Конституцията) в този случай е добросъвестно и законосъобразно защото към този момент след промените в чл. 94 от Кодекса за социално сигуризиране граждани могат да упражняват правото си на пенсия без да прекратяват правоотношението си (трудово или служебно). Сега тези отрицателни последици се налагат като санкционни заради упражнено конституционно право. Това обезсмисля разпоредбата на чл. 94, ал. 2 от Кодекса за социално сигуризиране.

Това е прилагане на обратното действие на закона, което се допуска само по изключение и с изрична разпоредба на закона (чл. чл. 5, ал. 3 от Конституцията, чл. 14, ал. 1 от Закона за нормативните актове). Не е ясно чо нито едното, нито другото изискване, поради което нормата противоречи на принципа на правовата държава.

Прекратяването на служебното правоотношение по § 15 ПЗР на ЗДБ за 2019 г. накърнява правната сигурност при добросъвестното упражняване от гражданите на правото им на пенсия. Нарушена е конституционната ценност за правна сигурност на основните им права.

Нормата разколебава доверието на гражданите в закона и правото.

Съгласно Решение № 7/29.09.2009 г. по к.д. № 11/ 2009 г. изрично се подчертава, че „правните субекти трябва да имат доверие в установения със законите правов ред и да съобразяват поведението си с установените в закона правила.“. Както сочи и Омбудсмана в искането си, §15 ПЗР на ЗДБ за 2019 г. е пример за законова разпоредба, която създава недоверие на гражданите в закона.

Оспорените разпоредби не съответстват на прогласения в чл. 4, ал. 1 от Конституцията принцип на правовата държава. С тях се създава правна несигурност и се въвежда един правен абсурд на законодателно ниво, което не е в съответствие с конституционните принципи и норми.

Създаването на правна несигурност с оспорените разпоредби и накърняването в резултат на тях на основни права на гражданите като правото на труд, правото на обществено осигуряване и свързаните с тях права безспорно води до противоречието им с абзац 3 и абзац 5 от Преамбула на Конституцията на Република България, в която се издигат във върховен принцип правата на личността, нейното достойнство и сигурност и се изразява решимостта за създаването на правова държава, с чл. 4, ал. 1 от Конституцията, съгласно който Република България е правова държава и се управлява според Конституцията и законите на страната, с чл. 4, ал. 2 от Конституцията, според който Република България гарантира живота, достойнството и правата на личността с чл. 16 от Конституцията, провъзграждащи трудът, се защитава и гарантира от закона, както и с чл. 48, ал. 1, ал. 2 от Конституцията, провъзграждащи, че гражданите имат право на труд, държавата се грижи за създаването на условия за осъществяване на това право и всеки гражданин избира свободно своята професия и място на работа.

гр. София
19.03.2019 г.

Съзиждане Т.
Иван Павлов – председател на УС на ССМВР/

С С М В Р

Изпратено по ел.поща на secretariat@constcourt.bg и v.argirova@constcourt.bg